

МОЗ України

НУОЗ України імені П. Л. Шупика

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова вченої ради

НУОЗ України імені П. Л. Шупика

чл.-кор. НАМН України,

професор *О. К. Толстанов*

2024 р.

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів докторської дисертації

Гладенко С. Є.

Витяг з протоколу

25.10.2024 № 6

м. Київ

міжкафедрального семінару профільних кафедр акушерства, гінекології та перинатології; акушерства, гінекології і репродуктології; акушерства і гінекології № 1; акушерства, гінекології та медицини плода Національного університету охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика, проведеного відповідно до рішення вченої ради НУОЗ України імені П. Л. Шупика від 16.10.2024, протокол № 8

Голова – доктор медичних наук професор, завідувач кафедри акушерства, гінекології і репродуктології Суслікова Л. В.;

Секретар – кандидат медичних наук, асистент кафедри акушерства, гінекології та перинатології Гурженко О. Ю.

Присутні: чл.-кор. НАМН України, професор Ю. П. Вдовиченко, перший проректор, професор кафедри акушерства, гінекології та перинатології; професор О. В. Голяновський, зав. кафедри акушерства і гінекології № 1; професор С. І. Жук, професор кафедри акушерства, гінекології та медицини плода; к. мед. н. І. П. Нецкар, в. о. зав. кафедри акушерства, гінекології та перинатології; професор А.А. Суханова, професор кафедри акушерства, гінекології і репродуктології; професор О.В. Горбунова, професор кафедри акушерства, гінекології та перинатології; професор С.Ю. Вдовиченко, професор кафедри акушерства, гінекології та медицини плода; професор Т.Г. Романенко, професор кафедри акушерства і гінекології № 1; професор О.А. Волошин, професор кафедри акушерства і гінекології № 1; доцент Х.В. Зарічанська, доцент кафедри акушерства, гінекології та перинатології; доцент Т.В. Герасимова, доцент кафедри акушерства і гінекології № 1; доцент Г.А. Дзюба, доцент кафедри акушерства, гінекології та медицини плода; аспіранти кафедри.

Всього:

докторів наук – 9

кандидатів наук – 5

без наукового ступеня – 7

У тому числі зі спеціальності дисертації, яку обговорювали:

докторів наук – 9

кандидатів наук – 5

без наукового ступеня – 7.

Порядок денний:

Обговорення дисертації здобувача Гладенко Світлани Євгеніївни «Репродуктивне здоров'я жінок із дисгормональними захворюваннями молочних залоз», поданої на здобуття наукового ступеня доктора наук в галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 222 «Медицина» (наукова спеціальність 14.01.01 «Акушерство та гінекологія»).

Слухали:

Доповідь здобувача Гладенко Світлани Євгеніївни «Репродуктивне здоров'я жінок із дисгормональними захворюваннями молочних залоз» з викладенням основних положень дисертації. По доповіді були поставлені наступні запитання (7):

Запитання: професор О.В. Голяновський, зав. кафедри акушерства і гінекології № 1:

1. «Які категорії жінок були включені Вами у дослідження?»

Відповідь: «У дослідження були включені жінки репродуктивного віку із дисгормональними захворюваннями молочних залоз, інформована згода жінки єв участь у дослідженні».

Запитання: професор С.І. Жук, зав. кафедри акушерства, гінекології та медицини плода:

2. «Якими були основні критерії виключення з дослідження?»

Відповідь: «Критеріями виключення з дослідження були злякисні новоутворення будь-якої локалізації в даний час або в анамнезі; наявність атипії в морфологічних препаратах; хірургічна, рання і передчасна менопауза; патологічні зміни гіпофіза за даними МРТ; ятрогенна (медикаментозна) гіперпролактинемія; вагітність, лактація; використання гормональної або внутрішньоматкової контрацепції в даний час (мінімальний інтервал після відміни для включення в дослідження становив 3 місяці); наявність важкої (інвалідизуючої) соматичної патології».

Запитання: доцент Х.В. Зарічанська, доцент кафедри акушерства, гінекології та перинатології:

3. «В чому саме полягає новизна Вашого дослідження?»

Відповідь: «Науково обґрунтовані та доповнені нові патогенетичні механізми розвитку дисгормональних захворювань молочних залоз на тлі порушень репродуктивного здоров'я на підставі комплексного вивчення ряду характеристик, включаючи анамнестичні, клінічні, ехо-структурні, гормональні (тиреоїдного статусу, гіпоталамо-гіпофізарно-яєчникової системи), показники факторів росту, морфологічні та імуногістохімічні (рівень експресії рецепторів до пролактину, андрогенів, естрогену і прогестерону, маркерів апоптозу і проліферації в тканині молочної залози), кореляційні взаємозв'язки даних показників і їх вікові особливості у жінок з різними нозологічними формами патології молочних залоз та гінекологічних захворювань. Вперше показана роль підвищення факторів росту (трансформуючого $\beta 1$ та інсуліноподібного 1 типу) і рівня пролактину, близького до верхнього значення межі норми (його інтерферентного значення 16-30 нг/мл) в розвитку максимальної проліферативної активності в епітелії молочних залоз (визначуваній за рівнем експресії маркера проліферації Ki-67) на підставі кореляційного аналізу між даними показниками. На підставі отриманих даних розроблена і впроваджена в практику науково обґрунтована система диспансеризації, обстеження, лікування, медичної реабілітації і комплексної профілактики дисгормональних захворювань молочних залоз у пацієнток із порушеннями репродуктивного здоров'я, практичне вживання якої дозволило знизити частоту дисгормональних захворювань молочних залоз і гінекологічних захворювань в жінок репродуктивного віку.»

4. «Яке практичне значення роботи?»

Відповідь: «Застосування розробленого комплексу організаційних, діагностичних і лікувально-профілактичних заходів дозволяє знизити рівень дисгормональних захворювань молочних залоз на 38,0%, у 12,5 рази зменшити частоту випадків погіршення стану молочних залоз, у тому числі перехід у вузлову і проліферативну форми, частоту оперативних втручань на молочних залозах на 17,0%, а також рівень гінекологічних захворювань пацієнток на 29,0%, частку пацієнток з генітальною патологією на 23,0% при диспансерному спостереженні протягом 24 місяців.»

Запитання: доцент Г.А. Дзюба, доцент кафедри акушерства, гінекології та медицини плода:

5. «Де саме Ви доповідали отримані результати?»

Відповідь: «Основні положення роботи доповідалися та обговорювалися на фахових науково-практичних семінарах у форматі телемосту «Міжнародні та вітчизняні стандарти надання акушерсько-гінекологічної допомоги» (21 травня 2019 року, Київ – Черкаси – Кропивницький – Чернігів; 12 вересня 2019 року, Київ – Одеса – Миколаїв – Херсон), науково-практичних семінарах у форматі телемосту «Клінічні рекомендації в практиці акушера-гінеколога» (20 лютого

2020 року, Київ – Дніпро – Кривий Ріг – Запоріжжя; 12 березня 2020 року, Київ – Тернопіль – Хмельницький; 17 вересня 2020 року, Івано-Франківськ – Чернівці – Ужгород), науково-практичних фахових школах-семінарах з онлайн трансляцією «Клінічні рекомендації в практиці акушера-гінеколога» (24 лютого 2021 року, Дніпро – Запоріжжя; 22 квітня 2021 року, Київ – Вінниця – Житомир)».

6. «Скільки надруковано наукових праць за темою дисертації?»

Відповідь: «За результатами дисертації опубліковано 29 робіт, з яких 22 статті в провідних наукових фахових журналах та збірниках, рекомендованих МОН України, з них 3 статті у виданнях, індексованих у базі даних Scopus, 7 тез доповідей на науково-практичних конференціях, симпозіумах та семінарах».

Запитання: к. мед. н. І. П. Нецкар, в. о. зав. кафедри акушерства, гінекології та перинатології:

7. «Яке теоретичне та практичне значення мають отримані результати лабораторних досліджень?»

Відповідь: «Дані лабораторні дослідження дозволяють розширити наявні дані про патогенез даної патології».

ВИСТУПИЛИ:

Член-кореспондент НАМН України, професор Ю. П. Вдовиченко, перший проректор, професор кафедри акушерства, гінекології та перинатології з характеристикою наукової зрілості здобувача.

Гладенко Світлана Євгеніївна є однією з провідних фахівців акушерів-гінекологів м. Суми, з 2015 року і по теперішній час – завідувач гінекологічного відділення КНП «Центральна міська клінічна лікарня» Сумської міської ради, лікар акушер-гінеколог вищої кваліфікаційної категорії. Здобувачка є членом Асоціація акушерів-гінекологів України, добре володіє англійською мовою. Головні напрямки професійних та наукових інтересів: консервативне та оперативне лікування всіх незлоякісних гінекологічних захворювань; мікроінвазивні оперативні техніки лікування, оперативне лікування генітального пролапсу; передракові гінекологічні захворювання; УЗ-діагностика в гінекології. Під час виконання докторської дисертації активно співпрацювала з кафедрою акушерства, гінекології та перинатології нашого університету – виконана науково-дослідна робота є фрагментом наукової роботи кафедри, показала відмінну практичну і теоретичну підготовку, дисциплінованість. Володіє високим ступенем відповідальності, доброзичливо і сумлінно відноситься до всіх доручень, користується заслуженим авторитетом у всіх співробітників кафедри. Отже, все викладене вище дозволяє дійти висновку, що кандидат медичних наук Гладенко Світлана Євгеніївна достойна мати ступінь доктора медичних наук.

Рецензенти:

1. Професор кафедри акушерства, гінекології та перинатології **Горбунова О. В.** надала позитивну оцінку дисертації Гладенко Світлани Євгеніївни «Репродуктивне здоров'я жінок із дисгормональними захворюваннями молочних залоз» із деякими зауваженнями та запитаннями.

Зауваження, які не мають принципового значення і не впливають на загальне позитивне враження від роботи:

- незначна перевантаженість першого розділу;
- відсутність морфологічних досліджень ендометрія при гіперпластичних процесах.

Принципових зауважень, які б впливали на позитивну оцінку роботи, немає.

Під час рецензування виникли наступні запитання до здобувача:

1. Чому Ви обрали саме цей спектр лабораторних досліджень?
2. Які ехографічні параметри репродуктивної системи Ви вивчали у жінок із дисгормональними захворюваннями молочних залоз?

Відповіді:

1. Цей спектр лабораторних досліджень ми обрали тому, що саме ці показники найбільш інформативними і широко використовуються в практичній охороні здоров'я.

2. У жінок із дисгормональними захворюваннями молочних залоз ми вивчали розміри матки та яєчників.

Висновок рецензента: дисертаційна робота Гладенко Світлани Євгеніївни «Репродуктивне здоров'я жінок із дисгормональними захворюваннями молочних залоз» повністю відповідає вимогам МОН України щодо докторських дисертацій і може бути представлена в спеціалізовану вчену раду відповідного профілю.

2. Професор кафедри акушерства і гінекології № 1 **Романенко Т. Г.** надала позитивну оцінку дисертації Гладенко Світлани Євгеніївни «Репродуктивне здоров'я жінок із дисгормональними захворюваннями молочних залоз» із деякими зауваженнями та запитаннями.

Принципових зауважень немає, у якості побажань можна відзначити:

- побажання більш змістовно висвітлити питання патогенезу порушень менструальної функції у жінок із дисгормональними захворюваннями молочних залоз;
- розширити спектр використовуваних мікробіологічних методів дослідження.

У порядку дискусії рецензент вважала за необхідне поставити декілька питань:

1. Які особливості лікування порушень менструальної функції у жінок із дисгормональними захворюваннями молочних залоз?

2. Чому Ви вирішили поєднати порушення репродуктивної функції та патологію молочних залоз?

Відповіді:

1. Особливості лікування порушень менструальної функції у жінок із дисгормональними захворюваннями молочних залоз полягають у використанні гормонотерапії під контролем основних ендокринних показників.

2. Ми вирішили поєднати порушення репродуктивної функції та патологію молочних залоз через наявність дуже схожих аспектів патогенезу.

Висновок рецензента: дисертаційна робота Гладенко Світлани Євгеніївни «Репродуктивне здоров'я жінок із дисгормональними захворюваннями молочних залоз» повністю відповідає вимогам МОН України щодо докторських дисертацій і може бути представлена в спеціалізовану вчену раду відповідного профілю.

3. Професор кафедри акушерства, гінекології і репродуктології **Суханова А. А.** надала позитивну оцінку дисертації Гладенко Світлани Євгеніївни «Репродуктивне здоров'я жінок із дисгормональними захворюваннями молочних залоз» із деякими побажаннями та запитаннями.

Серед недоліків поданої наукової праці необхідно відзначити:

- незначну перевантаженість розділів 3 і 4 таблицями;
- при оцінці власних результатів можливо було проведення імунологічних досліджень після проведеної корекції, що, безумовно, прикрасило б роботу.

Висловлені в ході рецензії зауваження не мають принципового значення і не впливають на загальне позитивне враження від роботи.

Під час рецензування виникли наступні запитання до дисертанта:

1. Чому Ви вирішили вивчати окремим пунктом фактори росту?
2. Чим обумовлена необхідність використання саме імуногістохімічних методів дослідження?

Відповіді:

1. Ми вирішили вивчати окремим пунктом фактори росту, оскільки вони мають суттєве значення в патогенезі розвитку даної патології.

2. Розробка діагностичного алгоритму базувалась на дослідженнях, які продемонстрували результати щодо прогностичної ефективності як PIGF, так і співвідношення sFlt-1/PIGF. Виходячи з наявних протоколів ведення вагітності та наявних технічних і фармакологічних можливостей на сьогодні в Україні, ми модифікували алгоритми діагностики для досягнення найбільшої ефективності.

Висновок рецензента: дисертаційна робота Гладенко Світлани Євгеніївни «Репродуктивне здоров'я жінок із дисгормональними захворюваннями молочних залоз» повністю відповідає вимогам МОН України щодо докторських дисертацій і може бути представлена в спеціалізовану вчену раду відповідного профілю.

В обговоренні дисертації взяли участь: професор О.В. Голяновський, зав. кафедри акушерства і гінекології № 1; професор С.І. Жук, зав. кафедри акушерства, гінекології та медицини плода; професор Т.Г. Романенко, професор кафедри акушерства і гінекології № 1; професор О.А. Волошин, професор кафедри акушерства і гінекології № 1; к. мед. н. І.П. Нецкар, в. о. зав. кафедри акушерства, гінекології та перинатології; доцент Х.В. Зарічанська, доцент кафедри акушерства, гінекології та перинатології; доцент Т.В. Герасимова, доцент кафедри акушерства і гінекології № 1; доцент Г.А. Дзюба, доцент кафедри акушерства, гінекології та медицини плода, які відмітили актуальність теми дисертації, наголосили на великій науковій та практичній цінності роботи, отриманих результатів і висновків та рекомендували після виправлення несуттєвих зауважень, що стосуються оформлення роботи, подати дисертаційну роботу Гладенко Світлани Євгеніївни «Репродуктивне здоров'я жінок із дисгормональними захворюваннями молочних залоз» до спеціалізованої вченої ради відповідного профілю.

На підставі доповіді здобувача, відповідей на запитання учасників між-кафедрального семінару, виступів рецензентів та їх позитивних висновків, наукової дискусії та обговорення дисертації учасниками міжкафедрального семінару профільних кафедр акушерства, гінекології та перинатології; акушерства і гінекології № 1; акушерства, гінекології і репродуктології та акушерства, гінекології та медицини плода Національного університету охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика спільне засідання дійшло такого висновку.

ВИСНОВОК

щодо дисертації робота Гладенко Світлани Євгеніївни «Репродуктивне здоров'я жінок із дисгормональними захворюваннями молочних залоз» на здобуття наукового ступеня доктора медичних наук за спеціальністю 222 «Медицина» (наукова спеціальність 14.01.01 «Акушерство та гінекологія»).

1. Характеристика особистості здобувача. Гладенко Світлана Євгеніївна народилася 25 березня 1979 р. в м. Суми. У 2002 році закінчила Сумський державний університет, медичний факультет, спеціальність «Лікувальна справа», у 2002-2004 роках проходила інтернатуру зі спеціальності «Акушерство і гінекологія» на базі кафедри акушерства та гінекології Харківської медичної академії післядипломної освіти та здобула кваліфікацію лікаря акушер-гінеколог. У 2023 році навчалася на циклі спеціалізації з онкогінекології (Харківський національний медичний університет ННПО) та отримала кваліфікацію лікаря онкогінеколога, у 2024 році пройшла навчання на циклі спеціалізації з ультразвукової діагностики (Навчально-науковий медичний інститут НТУ «ХП») та отримала кваліфікацію лікаря УЗД. У 2004-2005 рр. працювала завідувачем акушерсько-гінекологічного відділення Краснопільської районної лікарні

(Сумська область), у 2005-2015 рр. – лікарем акушер-гінекологом пологового та гінекологічного відділень КУ «Сумська міська клінічна лікарня № 1», з 2015 р. і по теперішній час – завідувачем гінекологічного відділення КНП «Центральна міська клінічна лікарня» СМР (м. Суми). У 2018 році захистила дисертацію за спеціальністю «Акушерство та гінекологія» на тему «Оптимізація хірургічного лікування поєднаної патології матки та генітального пролапсу» та здобула ступінь кандидата медичних наук.

2. Затвердження теми дисертації. Тема дисертації Леміш Наталії Юріївни «Прогнозування та профілактика великих акушерських синдромів» затверджена на засіданні вченої ради ДВНЗ «Ужгородський національний університет» 23.06.2021, протокол № 2002/01-14. Науковим керівником затверджено доктора медичних наук професора Міцоду Романа Мироновича, завідувача кафедри охорони материнства та дитинства ДВНЗ «УжНУ».

3. Актуальність теми дисертації. Стан репродуктивного здоров'я – невід'ємна складова здоров'я нації в цілому і має стратегічне значення для розвитку суспільства. Не дивлячись на певні позитивні зміни в охороні репродуктивного здоров'я (створення служби планування сім'ї, зменшення кількості абортів), тенденція до погіршення стану репродуктивного здоров'я жінок фертильного віку зберігається, до 50% жінок не задоволені якістю надання акушерсько-гінекологічної допомоги. Кількість зареєстрованих гінекологічних захворювань не зменшується, залишаються актуальними проблеми невиношування вагітності і безпліддя. Ці чинники є передумовами розвитку дисгормональних процесів в жіночій репродуктивній системі, збільшення кількості передпухлинної патології. Дисгормональні захворювання молочних залоз діагностуються в репродуктивному віці у 30-70% осіб; на тлі гінекологічних захворювань частота патологічних процесів в молочних залозах неухильно зростає. Окремі форми доброякісних процесів містять підвищений ризик злоякісної трансформації і вимагають оперативного лікування; при кістозній мастопатії з епітеліальною проліферацією ризик розвитку раку молочної залози подвоюється. Більшість наявних публікацій присвячена питанням скринінгу і діагностики захворювань молочних залоз, що пов'язано, в першу чергу, з необхідністю організації ранньої діагностики раку молочних залоз, який посідає перше місце в структурі онкологічної захворюваності жінок. Оперативні втручання на молочних залозах погіршують якість життя пацієнток, при цьому страждають, в першу чергу, показники психологічного здоров'я. Існування тісного патогенетичного взаємозв'язку між станом молочних залоз і порушеннями репродуктивного здоров'я визнається більшістю дослідників, але механізми такого взаємозв'язку залишаються остаточно не з'ясованими, результати досліджень і відношення різних авторів при виборі методу лікування суперечливі. Відсутня єдина концепція диференційованого підходу до надання допомоги залежно від нозологічної форми захворювання

молочних залоз, організаційні підходи спірні. Отже, на підставі широкої поширеності дисгормональних захворювань молочних залоз у жінок з порушеннями репродуктивного здоров'я можна обґрунтовано вважати проблему діагностики і комплексної профілактики непухлинних захворювань молочних залоз у пацієнток репродуктивного віку досить актуальною для сучасної медицини.

4. Зв'язок теми дисертації з науковими програмами., планами і темами. Дисертація є фрагментом комплексної НДР кафедри акушерства, гінекології та перинатології Національного університету охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика «Актуальні аспекти охорони репродуктивного здоров'я жінок, прегравідарної підготовки та пренатальної діагностики в сучасних умовах», номер державної реєстрації 0117U006095, термін виконання 2017–2025 рр. Здобувач є співвиконавцем теми.

5. Наукові положення, розроблені особисто здобувачем, та їх новизна. Науково обґрунтовані та доповнені нові патогенетичні механізми розвитку дисгормональних захворювань молочних залоз на тлі порушень репродуктивного здоров'я на підставі комплексного вивчення ряду характеристик, включаючи анамнестичні, клінічні, ехо-структурні, гормональні (тиреоїдного статусу, гіпоталамо-гіпофізарно-яєчникової системи), показники факторів росту, морфологічні та імуногістохімічні (рівень експресії рецепторів до пролактину, андрогенів, естрогену і прогестерону, маркерів апоптозу і проліферації в тканині молочної залози), кореляційні взаємозв'язки даних показників і їх вікові особливості у жінок з різними нозологічними формами патології молочних залоз та гінекологічних захворювань. Вперше продемонстровано погіршення клінічного стану молочних залоз без лікування в динаміці і перехід однієї нозологічної форми в іншу, більш виражену, що дало підстави для припущення про спільність патогенезу різних нозологічних форм дисгормональних захворювань молочних залоз. Вперше на підставі даних, отриманих при вивченні стану і функції щитоподібної залози у пацієнток репродуктивного віку з дисгормональними захворюваннями молочних залоз і порушеннями репродуктивного здоров'я, доведена необхідність і доцільність проведення цілеспрямованого скринінгового обстеження функціонального стану щитоподібної залози. Виділені доступні й інформативні діагностичні маркери, які були включені в алгоритми і рекомендації щодо ведення пацієнток репродуктивного віку з дисгормональними захворюваннями молочних залоз і порушеннями репродуктивного здоров'я, на підставі вивчення кореляційних взаємозв'язків показників гомеостазу. Вперше показана роль підвищення факторів росту (трансформуючого $\beta 1$ та інсуліноподібного 1 типу) і рівня пролактину, близького до верхнього значення межі норми (його інтерферентного значення 16-30 нг/мл) в розвитку максимальної проліферативної активності в епітелії молочних залоз (визначуваній за рівнем експресії маркера проліферації Ki-67) на підставі кореляційного аналізу між даними показниками.

6. Теоретичне та практичне значення результатів дослідження. Отримані результати дозволяють розширити наявні дані про патогенез розвитку дисгормональних захворювань молочних залоз. Для практичного акушерства і гінекології виділені найбільш значимі чинники ризику розвитку дисгормональних захворювань молочних залоз, позначені алгоритми і маркери оцінки стану молочних залоз і гормонального гомеостазу у пацієнток репродуктивного віку з порушеннями репродуктивного здоров'я. Розроблена система діагностики, диспансеризації, лікування, медичної реабілітації і комплексної профілактики дисгормональних захворювань молочних залоз у пацієнток з порушеннями репродуктивного здоров'я.

7. Ступінь обґрунтованості та достовірності положень, висновків і рекомендацій, сформульованих в дисертації. Основні наукові положення і рекомендації отримано на основі комплексного підходу з використанням загальноклінічних, лабораторних, морфологічних, функціональних і статистичних методів, які забезпечили вирішення поставлених мети і задач дослідження; кожен висновок науково аргументований і узагальнює відповідний комплекс результатів проведених досліджень. У кожному розділі власних досліджень дисертації є опис, первинні дані, результати їх статистичної обробки. Джерела вітчизняної та іноземної літератури, використані протягом виконання роботи, представлені рефератами, копіями статей, які систематизовані відповідно до теми дисертації. Таким чином, первинна документація достовірна і використана автором при виконанні дисертаційної роботи. Наявний у автора фактичний матеріал точно відповідає наведеним в дисертації даним. Обґрунтованість практичних рекомендацій і висновків підтверджена їх апробацією і впровадженням у практику.

8. Апробація результатів дисертації. Основні положення роботи доповідалися та обговорювалися на фахових науково-практичних семінарах у форматі телемосту «Міжнародні та вітчизняні стандарти надання акушерсько-гінекологічної допомоги» (21 травня 2019 року, Київ – Черкаси – Кропивницький – Чернігів; 12 вересня 2019 року, Київ – Одеса – Миколаїв – Херсон), науково-практичних семінарах у форматі телемосту «Клінічні рекомендації в практиці акушера-гінеколога» (20 лютого 2020 року, Київ – Дніпро – Кривий Ріг – Запоріжжя; 12 березня 2020 року, Київ – Тернопіль – Хмельницький; 17 вересня 2020 року, Івано-Франківськ – Чернівці – Ужгород), науково-практичних фахових школах-семінарах з онлайн трансляцією «Клінічні рекомендації в практиці акушера-гінеколога» (24 лютого 2021 року, Дніпро – Запоріжжя; 22 квітня 2021 року, Київ – Вінниця – Житомир).

9. Повнота викладення матеріалів дисертації в опублікованих працях та особистий внесок у них автора. За темою дисертації опубліковано 29 робіт, з яких 22 статті в провідних наукових фахових журналах та збірниках, рекомендованих МОН України, з них 3 статті у виданнях, індексованих у базі даних Scopus, 7 тез доповідей на науково-практичних конференціях, симпозиумах та семінарах.

10. Список робіт, опублікованих за темою дисертації та конкретний внесок здобувача.

Наукові праці, в яких опубліковані основні наукові результати дисертації:

1. Вдовиченко ЮП, Гладенко СЄ. Порухення менструальної функції у жінок із дифузною дисплазією молочних залоз. *Здоров'я жінки*. 2019;3:81–6. *(Здобувачем проведено аналіз літературних джерел, набір клінічного матеріалу, узагальнення результатів дослідження, оформлення і підготовка статті до друку)*.

2. Гладенко СЄ, Довгань АА. Клініко-ендокринологічні та ехографічні аспекти доброякісної дисплазії молочних залоз у жінок репродуктивного віку. *Здоров'я жінки*. 2019;8:75–7. *(Здобувачем проведено аналіз літературних джерел, набір та аналіз клінічного матеріалу, узагальнення результатів дослідження)*.

3. Гладенко СЄ. Імунологічні аспекти доброякісної дисплазії молочних залоз у жінок репродуктивного віку. *Сімейна медицина*. 2019;5-6:144–6.

4. Гладенко СЄ. Тактика ведення жінок із порушеннями менструальної функції при поєднанні гіперпластичних процесів ендометрія та дифузної мастопатії. *Збірник наукових праць співробітників НМАПО імені П. Л. Шупика*. 2019;35:67–71.

5. Гладенко СЄ. Особливості лікування порушень менструальної функції у жінок з дифузною дисплазією молочних залоз. *Збірник наукових праць співробітників НМАПО імені П. Л. Шупика*. 2019;36:71–4.

6. Гладенко СЄ. Роль порушень імунного гомеостазу в генезі доброякісної дисплазії молочних залоз у жінок репродуктивного віку. *Збірник наукових праць співробітників НМАПО імені П. Л. Шупика*. 2020;37:59–64.

7. Гладенко СЄ. Клініко-патогенетичні аспекти різних форм дисплазії молочних залоз. *Збірник наукових праць співробітників НМАПО імені П. Л. Шупика*. 2020;38:38–44.

8. Гладенко СЄ. Сучасні аспекти патогенезу дисплазії молочних залоз із урахуванням стану менструальної функції. *Збірник наукових праць співробітників НМАПО імені П. Л. Шупика*. 2020;39:44–9.

9. Гладенко СЄ. Комплексна оцінка стану молочних залоз у жінок із порушеннями менструальної функції ендокринного генезу. *Репродуктивне здоров'я жінки*. 2020;4:25–30.

10. Гладенко СЄ. Вплив гормонотерапії на стан молочних залоз у жінок із порушеннями менструальної функції ендокринного генезу. *Репродуктивне здоров'я жінки*. 2020;5:11–5.

11. Гладенко СЄ. Вплив порушень менструальної функції ендокринного генезу на функціональний стан грудних залоз. *Перинатологія та репродуктологія: від наукових досягнень до практики [Електронне науково-практичне видання]*. 2021;1:16–26.

12. Гладенко СЄ. Роль імунологічних порушень у патогенезі доброякісної дисплазії грудних залоз у жінок репродуктивного віку. Перинатологія та репродуктологія: від наукових досягнень до практики [Електронне науково-практичне видання]. 2021;2:14–9.

13. Гладенко СЄ. Сучасний стан проблеми порушень менструальної функції у жінок із дифузною дисплазією грудних залоз. Перинатологія та репродуктологія: від наукових досягнень до практики [Електронне науково-практичне видання]. 2021;3:72–84.

14. Гладенко СЄ. Особливості порушень менструальної та репродуктивної функції при поєднаній патології матки. Перинатологія та репродуктологія: від наукових досягнень до практики [Електронне науково-практичне видання]. 2021;4:35–40.

15. Гладенко СЄ. Тактика лікування безпліддя у жінок із поєднаною патологією матки та грудних залоз. Перинатологія та репродуктологія: від наукових досягнень до практики [Електронне науково-практичне видання]. 2022;3:52–6. doi: 10.52705/2788-6190-2022-03-8

16. Гладенко СЄ. Безпліддя у жінок із доброякісною патологією грудних залоз. Перинатологія та репродуктологія: від наукових досягнень до практики [Електронне науково-практичне видання]. 2023;1:80–4. doi: 10.52705/2788-6190-2023-01-10

17. Гладенко СЄ. Особливості діагностики та лікування дисплазії грудних залоз та порушень менструальної функції у жінок з міомою матки. Перинатологія та репродуктологія: від наукових досягнень до практики [Електронне науково-практичне видання]. 2023;2:50–5. doi: 10.52705/2788-6190-2023-02-6

18. Гладенко СЄ. Ультразвукове дослідження грудних залоз у пацієнток із безпліддям на тлі порушень менструальної функції. Перинатологія та репродуктологія: від наукових досягнень до практики [Електронне науково-практичне видання]. 2023;3:44–51. doi: 10.52705/2788-6190-2023-03-6

19. Гладенко СЄ, Лубковська ОА. Особливості перебігу генітального ендометріозу та його рецидив у жінок репродуктивного віку. Репродуктивне здоров'я жінки. 2023;2:38–42. doi: [10.30841/2708-8731.2.2023.278279](https://doi.org/10.30841/2708-8731.2.2023.278279) (Здобува-
чем проведено набір та аналіз клінічного матеріалу, узагальнення резуль-
татів дослідження).

20. Гладенко СЄ. Роль патології грудних залоз у розвитку порушень менструальної та репродуктивної функції. Перинатологія та репродуктологія: від наукових досягнень до практики [Електронне науково-практичне видання]. 2023;4:27–32. doi: 10.52705/2788-6190-2023-04-4

21. Гладенко СЄ, Ковалишин ОА. Імунологічні порушення у пацієнток з патологією молочних залоз при безплідді, пов'язаному з ановуляцією. Репродуктивне здоров'я жінки. 2023;5:28–34. doi: 10.30841/2708-8731.5.2023.

286766 (Здобувачем проведено аналіз літературних джерел, набір клінічного матеріалу, узагальнення результатів дослідження).

22. Salmanov A, Artyomenko V, Hladenko S, Korniyenko S. Hyperplasia of the female reproductive organs in Ukraine. *Wiad Lek.* 2023;76(3):467–73. doi: 10.36740/WLek202303101 (Здобувачем проведено набір клінічного матеріалу, узагальнення результатів дослідження, підготовка статті до друку).

Наукові праці, які додатково відображають наукові результати дисертації:

23. Гладенко СЄ. Корекція порушень менструальної функції при поєднанні гіперпластичних процесів ендометрія та дифузної мастопатії. В: Збірник наукових праць співробітників НМАПО імені П. Л. Шупика: тези матеріалів науково-практичного семінару в форматі телемосту «Міжнародні та вітчизняні стандарти надання акушерсько-гінекологічної допомоги» (21 травня 2019 року, Київ-Черкаси-Кропивницький-Чернігів). Київ, 2019. 2019;35:162.

24. Гладенко СЄ. Тактика лікування порушень менструальної функції у жінок з дифузною дисплазією молочних залоз. В: Збірник наукових праць співробітників НМАПО імені П. Л. Шупика: тези матеріалів науково-практичного семінару в форматі телемосту «Міжнародні та вітчизняні стандарти надання акушерсько-гінекологічної допомоги» (12 вересня 2019 року, Київ-Одеса-Миколаїв-Херсон). Київ, 2019. 2019;36:110.

25. Гладенко СЄ. Особливості патогенезу доброякісної дисплазії молочних залоз у жінок репродуктивного віку. В: Збірник наукових праць співробітників НМАПО імені П. Л. Шупика: тези матеріалів науково-практичного семінару в форматі телемосту «Клінічні рекомендації в практиці акушера-гінеколога» (20 лютого 2020 року, Київ-Дніпро-Кривий Ріг-Запоріжжя). Київ, 2020. 2020;37:136.

26. Гладенко СЄ. Різні форм дисплазії молочних залоз: клініка та патогенез. В: Збірник наукових праць співробітників НМАПО імені П. Л. Шупика: тези матеріалів науково-практичного семінару в форматі телемосту «Клінічні рекомендації в практиці акушера-гінеколога» (12 березня 2020 року, Київ-Тернопіль-Хмельницький). Київ, 2020. 2020;38:107.

27. Гладенко СЄ. Вплив порушень менструальної функції на розвиток дисплазії молочних залоз. В: Збірник наукових праць співробітників НМАПО імені П. Л. Шупика: тези матеріалів науково-практичної школи-семінару в форматі телемосту «Клінічні рекомендації в практиці акушера-гінеколога» (17 вересня 2020 року, Івано-Франківськ-Чернівці-Ужгород). Київ, 2020. 2020;39:103.

28. Гладенко СЄ. Функціональний стан грудних залоз у жінок із порушеннями менструальної функції ендокринного генезу. В: Перинатологія та репродуктологія: від наукових досягнень до практики [Електронне науково-практичне видання НУОЗ України імені П. Л. Шупика]: тези науково-прак-

тичної фахової школи-семінару з онлайн трансляцією «Клінічні рекомендації в практиці акушера-гінеколога» (24 лютого 2021 року, Дніпро-Запоріжжя). 2021;1:84.

29. Гладенко СЄ. Нові аспекти патогенезу доброякісної дисплазії молочних залоз у жінок репродуктивного віку. В: Перинатологія та репродуктологія: від наукових досягнень до практики [Електронне науково-практичне видання НУОЗ України імені П. Л. Шупика]: тези науково-практичної фахової школи-семінару з онлайн трансляцією науково-практичної фахової школи-семінару з онлайн трансляцією «Клінічні рекомендації в практиці акушера-гінеколога» (22 квітня 2021 року, Київ-Вінниця-Житомир). 2021;2:72–3.

11. Особистий внесок здобувача. Наукові дослідження проведені за період із 2019 по 2024 рр. Отримані дані є результатом самостійної роботи дисертанта. Автор самостійно проаналізовано наукову літературу та патентну інформацію з проблеми репродуктивного здоров'я у жінок із дисгормональними захворюваннями молочних залоз. Розроблено спеціальні програми спостережень, до яких відноситься карта з детальним визначенням основних клінічних особливостей перебігу репродуктивного періоду, вагітності, пологів і стану новонароджених. На I етапі проведено дослідження епідеміології (частоти, структури) захворювань молочних залоз і частоти поєднання дисгормональних захворювань молочних залоз з порушеннями репродуктивного здоров'я серед 4 000 жінок репродуктивного віку шляхом ретроспективного аналізу медичної документації. З них гінекологічні пацієнтки стаціонару склали переважну більшість – 80,0% (3 200 жінок), тоді як для профілактичного обстеження звернулись 20,0% (800 жінок). ДЗМЗ були виявлені у 2 500 жінок (62,5%), при цьому серед гінекологічних пацієнток в 72,0% (2300 випадків), серед тих, що звернулись з метою профілактичного огляду – у 21,0% (170 пацієнток) випадків. На II етапі проведено проспективний статистичний аналіз клініко-анамнестичних показників стану репродуктивного і соматичного здоров'я 1000 пацієнток репродуктивного віку з різними нозологічними варіантами ДЗМЗ з метою визначення чинників ризику, поглиблене лабораторне обстеження для уточнення і доповнення патогенезу ДЗМЗ і наукового обґрунтування принципів диспансеризації, лікування і профілактики ДЗМЗ. На III етапі розроблено і впроваджено комплекс організаційних і лікувально-профілактичних заходів у пацієнток репродуктивного віку із ДЗМЗ на тлі порушень репродуктивного здоров'я. На IV етапі проведено оцінку ефективності застосування розробленого комплексу організаційних і лікувально-профілактичних заходів у пацієнток репродуктивного віку із ДЗМЗ на тлі порушень репродуктивного здоров'я. Особисто дисертантом проведено статистичний аналіз результатів дослідження, написано всі розділи дисертації, сформульовано висновки та практичні рекомендації, забезпечено їх впровадження в медичну практику та відображено

отримані результати в опублікованих роботах. в наукових роботах, опублікованих у співавторстві, дисертанту належала визначальна роль в наборі й аналізі клінічного матеріалу, узагальненні отриманих результатів, формуванні висновків і практичних рекомендацій.

12. Спеціальність, якій відповідає дисертація: дисертація повністю відповідає спеціальності 222 «Медицина» (наукова спеціальність 14.01.01 «Акушерство та гінекологія»).

13. Відомості щодо проведення біоетичної експертизи дисертації. Комісія з питань етики та академічної доброчесності НУОЗ України імені П. Л. Шупика (протокол № 9/9 від 24.10.2024), розглянувши матеріали клінічного дослідження «Репродуктивне здоров'я жінок із дисгормональними захворюваннями молочних залоз» здобувача Гладенко Світлани Євгеніївни вважає, що матеріали справи містять всі необхідні документи і повністю відображають план та зміст дослідження. Протокол дослідження, процедури залучення та отримання інформованої згоди суб'єктів дослідження відповідають вимогам, прийнятим міжнародним співтовариством та українським законодавством. За висновком встановлено повну відповідність діючим організації та проведення наукових досліджень з дотриманням принципів етики, біоетики та академічної доброчесності.

14. Оцінка мови та стилю дисертації. Дисертація написана у традиційній академічній манері, науковою мовою у формально-логічний спосіб, містить лише окремі стилістичні та технічні недоліки притаманні науковим роботам такого характеру і об'єму, як не вплинули на наукову і практичну значимість роботи та які можливо усунути до подання дисертації у спеціалізовану вчену раду у стислі терміни.

15. Відповідність дисертації вимогам, які пред'являються до наукового ступеня доктора медичних наук. Дисертація Гладенко Світлани Євгеніївни «Репродуктивне здоров'я жінок із дисгормональними захворюваннями молочних залоз» є завершеною науково-дослідною роботою, в якій представлено дані та новий напрямок у вирішенні наукової проблеми акушерства – зниження частоти дисгормональних захворювань молочних залоз та гінекологічної захворюваності у жінок репродуктивного віку на підставі вивчення нових аспектів патогенезу, розробки та впровадження диференційованих підходів до діагностики, лікування і профілактики доброякісної патології молочних залоз та порушень репродуктивного здоров'я.

Дисертація за своєю актуальністю, науковою новизною отриманих результатів, їх практичним та теоретичним значенням, ступенем обґрунтованості та достовірності наукових положень, сформульованих у висновках і практичних рекомендаціях, повнотою викладення матеріалу в наукових статтях та апробації на наукових форумах, повністю відповідає паспорту наукової спеціальності 14.01.01 «Акушерство та гінекологія», принципам академічної доброчесності, вимогам пп. 7, 8, 9 Порядку присудження та

позбавлення наукового ступеня доктора наук, затвердженого постановою КМУ від 17.11.2021 № 1197, і вимогам до оформлення дисертації, затвердженим наказом МОН України від 12.01.2017 № 40, та може бути представлена до розгляду в спеціалізованій вченій раді відповідного профілю. Дисертація до захисту подається вперше.

ПОСТАНОВИЛИ:

Рекомендувати дисертацію Гладенко Світлани Євгеніївни «Репродуктивне здоров'я жінок із дисгормональними захворюваннями молочних залоз» до офіційного захисту на здобуття наукового ступеня доктора медичних наук в галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 222 «Медицина» (наукова спеціальність 14.01.01 «Акушерство та гінекологія») у спеціалізованій вченій раді відповідного профілю.

Результати голосування:

«За» – 14,

«Проти» – немає,

«Утримались» – немає.

Прийнято одностайно.

Рецензенти:

доктор медичних наук професор

Ольга ГОРБУНОВА

доктор медичних наук професор

Тамара РОМАНЕНКО

доктор медичних наук професор

Ауріка СУХАНОВА